

سماحتی حاکیم لای وانە مەزانییەکی : فەزای نوێکردن و گەڕانی پاراستنی دێخاتە "وو"

لە میانەکانی لای زنجیرە وانە مەزانییەکان، بە فەزای مار حاکیم سەرکەوتنی هەوێڵیمانیتى هەزەکانى دەوێت نیشتمانى باسەکی پەيامى مافەکانى ئىمام زەین ئەلەابدين کۆلى عەلى کۆلى حوسەنى کرد (سەواوى لای بەت) لای باسى مافى دەيمى کردوو کە مافى نوێکردنە لای وانەيش لای تيشک دوویم باسى گەڕانى نوێکردن و گەورەیی پەرسەنە لای ژيانى بەندەکان کرد.

سماحتی لای میانەکانى باسى چەند ئایەتەکی قوێتانی پیرەز کە گەڕانى نوێکردن کە بریتین لەم ئایەتە:

"وَالَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ يُؤْمِنُونَ بِهِمْ وَعَلَيْهِمْ سَلَامٌ تِلْكَ نِعْمَةٌ يَخْفَى عَنْهَا عَيْنُ الْإِنسَانِ" (الأنعام: 92)،

"إِنَّ الْمُسْلِمِينَ وَالْمُسْلِمَاتِ وَالَّذِينَ هُمْ عَلَى صَلَاتِهِمْ دَائِمُونَ" (المعارج: 22)،

"إِنَّ الصَّلَاةَ كَانَتْ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ كِتَابًا بَاطِلًا مَوْجُوتًا" (النساء: 103).

هەروەها سماحتی حاکیم باسى هەندەک فەرموودەى گەڕانى نوێکردوو، لای باسى فەرموودەى پەغەمبەرى خوا (دەخ) دێکات کە دەستە: ئەگەر لای ئەزى قیامەتدا بە بەندە ناوێرەت، ئەوا بەکەم پەرسەرى نوێ، ئەگەر بەتەواوى هەنايتى، ئەگەنا فەقەدەرەت ناو ناگەرەت، سماحتی حاکیم جەختى لای کردوو کە نوێکردن تەنها پەرسەنى جەستەى نەيە، بەکە پەوانەى بە قبووکردنى کردارەکان لای ئەزى قیامەتدا.

هەروەها ئامازەى بە چەند فەرموودە و جەپەکە کرد کە چاکەى نوێ لای ئىسلامدا دەرەخات لای وانە ئەوێ لای فەقەى زامەندى وسلم هاتوو و باسى لای چاکەى نوێ بە نوێکردن کردوو و ئامازەى بەو داو کە نوێکردن لای ئاسمانەو بە است و دروستى و پەرتەوازە و فەرسەتەکان لای هەموو لایەکەو دەرەیان دەدەن، لەم چوارچەویدا، ئىمام عەلى (سەواوى لای بەت) لای کتەبى "نەهجى بەلاغە" دەستە: "خواى گەورە باوێ سەپاندوو بە ئەوێ لای کفر پاکمان بەکەتوو، نوێزەش لای لووتەرزى دوور دوورمان دێخاتوو".

بە فەزای حاکیم پەداچوونەوێ بە ووناکیى سەيەمى پەيوست بە "پا بەندبوون بە نوێ" کرد، کە تەیدا باسى دوو شتى گەڕانى لای بوارەدا کرد: يەکەمیان بەردەوامبوون لای نوێکردن بە بە پەچەان، دووهمیان پا بەندبوون بە کاتى نوێ، هەروەها جەختى لای کردوو کە دەستە نوێ لای کاتى خەيدا ئىجام بەدەت و ئامازەى بەو دا کە لای کتەبى "نەهجى بەلاغە" لای فەرموودەى ئىمیری موسەمانان (سەواوى لای بەت) هاتوو: نوێ بە کاتى خەى نوێ بەکە و لای کاتى کارکردنیدا دوامەخە، و بەزانە هەموو شتەک لای کارەکەت دواى

نوځنځکټ دټکټوټ.

لټکټای وانهکټدا، سټماحتی حټکیم ئاماژی کرد که ئو حټټتانهی که دټټت نوځنځ تټدا دوا بکټوټیت
گوتی حټټټ وټک نهټیل پټش نوځنځی واجب یان له حټټټتکی تایبټتدا وټک درټټدان به ټټټټټات یان
نوځنځی واجب، هټروټها ټوونیشیکردټوټ که نوځنځکردن دټکرت له هټندټک حټټتی شټخی یان دټروونیدا
دوا بخرټ به ئو که سانهی که تووشی ناچټگیری دټروونی یان دټ دټبن.

سټماحتی ټټمار حټکیم له وانهکټی دووټتی کردټوټ له وانهکټی که نوځنځکردن روکنټکی سټرټکیی له
ژیانی موسټمان پټویستټ جټی بایخی بټت و له سټری بټردټوام بټت، ئو وټش زټمانټی ئټنجامدانی بټشټوټیټکی
دروست و شایستټ دټبټ.